

MAGYAR MŰSA

NYOMTATTATOTT POSONBAN

S Z. J A K A B H A V Á B A N.

I 7 8 7.

*Az afzszonyi természeti Tudományból még egy
néhány fel-tétel.*

§. 31.

Az Afzszonyok fenkit sem szeretnek, tsak magokat. Még akkor is, midőn semmi óhajításra valót el-nem tagadnak valakitől, nem egyéb az indító okok, hanem hogy magokat is múlaffák.

§. 48. A' Leánynak szüzessége az esztendőnek Májussa, a' fának virága, a' nappalnak hajnala, a' Virágokon függő gyöngy - harmat. Olyan vékony fain matéria, a' mellről alig lehet beszélni. A' Leány el-vefzti azt, ha gyakorta beszéll rólla.

§. 55. Sakespear azt mondja, hogy a' Férjfiaknak minden roszsz tulajdonságok azért származik az afzszonyi Nemtől, hogy Afzszony nélkül nem születethetnek. Az ő mondása szerént tehát, a' kevélység, haszontalankodás, hazugság, tsalárdság a' Férjfiakban az ő Annyokról maradt örökségek.

§. 69. Az afzszonyi állatnak híre hasonlatos a' gyenge virághoz, melyet a' leg-kissebb fagy is megfert.

ferthet, és a' leg gyengébb hideg szél-is meg-ront-hat. Ha egyszer meg van romolva, soha többé ki nem virágzik, hanem egészfízen gyökeréig el-hervad.

§. 75. A' szem ablaka a' Leánynak, mellyen a' szíve ki-kukutsal. A' melly Leány az ajtóban magát meg nem mutatathatja; jelt ad az ablakból egy szembe intés által.

§. 104. A' Szépség és a' Virtus nem mindenkor tartanak egy mással barátságot; mert sokkal könnyebb a' szépségnek a' virtust bordélyává változtatni, mint sem a' virtusnak magát a' szépséghez hasonlítótsá tenni.

§. 116.—17. Miért tsinosgatják és szépítik magokat annyira az Aszsfzonyok? Mert ha szépek, tudják, hogy mindent meg-nyernek.

§. 143. Az öreg Aszsfzonyfágoknak az ő emlékezeteik és kívánságaik sokkal ifjabbak, mint sem az ő testeik. Az ő el-hervadt ajakaikon *szüntelen zeng az ő meg-boltt szépségekről való halotti prédikáció-jok*; minden nap tsak azt kell másoknak hallani, hogy micsoda kellemetes szépek voltak, és az ő rántos gyönyörűsegeik az Ifjaknak személyét játszdják.

§. 156. Hajdonában a' Pártosokat büntették a' kutya hordozással; ma az aszsfzonyi Nem betsülettel viseli az ebet az ő szép hónalja alatt, és az énekes vagy imadságos könyvet szégyenlven hordozni, Inas-fal viteteti maga után.

§. 190. Az Aszsfzonyok örömeft fetsegnek, és meg az ő fájdalnok is tsátfogó „ Majd mindjárt —
 187. Ha egyszer egy Aszsfzony. — „ mindjárt meg-
 „ há-

„halok! Meg-botsátom azt az én Gyilkosomnak!
 „— Ha kegyelmed nékem levelet ír, kérem írja-
 „meg, hogy mint mentt végbe az utolsó Bál, és
 „ha venni fogom-é a' tudva lévő tsipkéket az meg-
 „ígért árron. — Talám ez a' leg-utolsó Levelem.
 „— Kérem még is, ne sajnálja el - küldeni az én
 „nyakra való ékesfégemet; azt tartom, hogy az arany-
 „míves eddig a' köveket belé rakta. — Itt az idő
 „rofsz! — Az Isten legyen kegyelmes az én sze-
 „gény lelkemnek! — “

§. 216. A' melly Anya mindenütt a' Leányával
 vagyon, azzal azt jelenti, hogy azon kelletlen por-
 tékától jó szívvvel meg szeretne-válni.

§. 223. Az egéfségnek és elmének hirtelen va-
 ló változása, a' magánofságnak és könyveknek szerez-
 tete, bizonyos jelei annak, hogy a' Leány valakibe
 szeretett.

§. 268. Régentén a' házaság-törést halállal bü-
 tették. Ma azt az embert, a' ki ezen kemény vén
 Törvényről akarna szóllani, ki-pífszegetnék.

§. 269. Hány Aszfzonynak maradna-meg a' fe-
 je, ha ezen Törvénynek ereje ismét meg-ujjittatnék?

§. 284. A' híjában való aszfzony halála előtt
 fél-órával még meg-parantsolja, hogy a' koporsóban
 arra az oldalára fektessek, a' mely felől az ortzáján
 széplők vagy jegyek vagynak, hogy az ábrázatjának
 szép oldala felül legyen.

§. 294. Már ma fenki sem mutatja keferüségét
 az özvegy-embernek; sőt inkább örvendez neki az
 ember, és ő szegény kár - vallott szívéből kö-
 zöni.

§. 295. „ Istennek hála! mond az özvégy, már még - szabadulék a' gyötrelemtől “ és minden elme hányás nélkül fogadást tészzen, hogy többé meg nem házasodik.

§. 296. Ha az özvegy' el-aludt hív Feleségének Testét minden Sógorai ki - késérnek, a' pompa igen népes lenne.

§. 300. Az ujj hit' ágazatai közzül egy ez: hogy „ minden Férj az ő hív Feleségével — *meg-tsalattatott*; a' külömbség tsak a' nagyobb, vagy kisebb „ *meg-tsalattatásban áll.* “

Elegyes Tudománybéli dolgok.

Juvigny Rigoley a' Mézsi Parlamentumnak tanácsos Tagja egy igen szép munkát íra ezen nevezet alatt: *A' Tudományoknak a' Romaiaktól és Görögöktől fogva a' mi időnkig letr alá szállásáról.* Férjfiúi és a' dologhoz illendő beszéd' nemével vagyon írva, és minthogy itten a' Könyv-író *Cicerónak* tulajdonfágát-is le-festi; e' következők módon tészki-rólla való gondolatjait:

„ Az ő tudni kívánó lelke már Ifjúságában mind azokat a' Tudományokat magáévá tette, a' melyek az ő Talentomainak fel-segállítására meg-kivántattak vala; és az ő törvényes beszédeiben könnyen észre lehet venni, melly hasznoson tudott légyen élni az ő Tudományaival. *Démofthenesnek* ereje és sebessége, *Plátónak* tsudálatos gazdagfága, és *Isókratésnek* méltósága sugározik minden beszédeiből. Ezen nagy példákat függesztette vala maga eleibe. És ki mondhatom-e? A' természeti szépségekben, a' melyek őtet oíly igen ki-mutatták, a' derék ínynek

még azokat feljül-is múlta. De melly igen fel-ma-
gasztalta ezen nagy Orátor a' maga hirt az ő di-
tsőffeges Traktáji által, a' mellyeket a' Maradék-
világnak kezeiben hagyta! Mely gyönyörűséges és
szívet tsendesítő az ő Philosophiája! Minden a' mi
itt vagyon, egyenest, igazságot, és egy szép lé-
leknek nemes érzékenységet lélekzi. Van-e vagy egy
olly tökéletes erköltsi tudományos *Systema*, kivált
a' Régieknek írásai között, mint az ő emberi kö-
teleffégekről való ditsőffeges írása, a' mellyben ő
az Embernek és a' Polgárnak a' józan okosságnak e-
gész erejével és mély ítéletű böltséfféggel meg-mú-
tatja azt az utat, a' melly által bé lehet tölteni a'
pólgári társaságos életnek köteleffégeit? Hol találja
az ember fundamentomossabb és szebb meg-táfolását
az *Epicurus* és *Stoikusok* Philosophiájának, mint az ő
fő Jóról és valóságos Rosszról való beszélgetésében?
Mitsoda tisztelettel beszél az Istenről! Melly meg-
győző erőffégekkel él, hogy a' Barátság se igaz se
tartos nem lehet, ha annak foglaló kötele nem a' józan
erkölts! Mitsoda vigasztaló okokkal enyhíti az Ö-
regséget, midőn annak keseresűségét a' jövőendő élet-
nek reménylése által erejétől meg fosztja! Mikor a'
Philosophiáról a' Litteraturára mégyen, kit illet in-
kább, mint őtet, hogy példát írjon és az Óráto-
rokat tanítsa? A' derék és fáin iny' ízt, a' való-
ságos ékefen szollásra vezető ditsőffeges és funda-
mentomos folyamatokat mitsoda Kült-fből lehet inkább
meríteni, mint az ő *Oratorokról* tanító Munkájából?
Egy szóval, ezen nagy ember minden munkáiba belé
nyomta a' Valóságnak és Szépnek valóságos formáját.

a' tudós Munkákhöz a' *Berlini* hónapi *Leveleknek* Író-
jához *Büsching* Urhoz küldött tulajdon keze - írása
által uj bizonyfágát adta. Midőn ezen Ujjfág-író a'
Felsőges Királynak a' leg-utóbbi Darabot kezébe szól-
gáltatta volna, ilyen válaszzt nyere a' Királytól:

Tisztelendő Tanátsos, nagy Tudományú Férj-
fiú, szerelmes Hívem!

„Valamiképpen az el-múlt Esztendőben kedve-
sek vóltanak a' Kegyelmed' hónapi *Levelei*; úgy ezen
esztendőben sem fosztatnak-meg ezen helyben-hagyás-
tól, ha a' Kegyelmed' valóságos meg-világosíttatása,
józan *Philosophiája*, és abból a' Valláshoz, Virtus-
hoz és Hazájához folyó szeretete leszzen ezután-is
benne vég-tzélja. Tulajdonképpen örökké ennek kel-
lene minden emberi esmérer' tzéljainak lenni, és ha
azt Kegyelmed fáradhatatlan munkáival elébb moz-
ditja, mindenben bé-telyesíti kegyelmes Királyának
kivánságát.“ Charlottelenburg Jun. 14-kén 1787.

Friedrich Wilhelm.

A' Kióvi Püspöknek *Sámuelnek beszéde* II. *Katharinához.*

Májusnak 11-dik napján a' Kióvi 'Sófia' Tem-
plomába menvén a' Muszka Tsászárné, így fogad-
tatek az említett Püspöktől.

„Az Istennek ezen Temploma, a' mellyre füg-
geszti Tsászári Felsőged tekintetét, egy azon emlé-
kezetre méltó Régiségek közzül, a' mellyeket műto-
gathat a' mi Városunk. Ez a' Templom *Jaroslav*
Wadomirovitz Nagy - Fejedelemnek Vallásához való
buzgóságának és Istenéhez való szeretetének élő bi-
zonyysága. Ez a' Templom az ő ezen helyen nyert
hí-

kezdető alkotmánya. Építette pedig 1037. Eszter-
döben. “

„ Belső alkottatása a' Sz. 'Sófia' Templomának
formájára vagyon alkalmaztatva, melyet a' Nagy Kon-
stántinus épített vala Konstantinápolyban. Ebben a'
Templomban vette-fel leg-elsőben *Wladimir Monoma-
schus* Nagy-Fejedeleme a' Tsászári Méltóságnak minden
némű tzi mereit, mind azon pompával, melly a' ke-
resztyén Hatalmasságoknál szokásban vagyon. Ide hozta-
fel a' halhatatlan emlékezetű Nagy Péter Tsászár az ő
Pultaránál nyert győzedelmének borostyánjával ékes
halá-adó áldozatját a' mindeneknek Királyának. “

„ Mind ezek ditsőfféggé és felféggé tészik
a' mi Sz. 'Sófia' Templomunkat; de mátol fogva a'
tiszteffégnek és méltóságnak ujj fényességével kezd
tündöklenni, midőn annak sz. küszöbein olly Népek-
nek Afzszonya lépett be, a' ki mind Istenéhez va-
ló égő szeretetével, mind olly fok Isten' házainak
építése által minden ő Felféges Eleit ingyen sem ha-
sonlitható módon feljűl-múlta; ki az ő jobb kezében
lévő Tsászári páltzájával Muszka-Országot a' föld-
nek fok Országainál feljebb emelte, és a' ki' tsele-
kedeteinek és Győzedelmeinek híre még a' földnek
ezen Réseiben - is zengedez.

„ Tselekedje az Isteni Jószág, hogy Felféged tö-
kéletes egységben tovább-is virágozván, mind azon
tzeljait tellyes mértékre viheffe, mellyek az Istennek
szemei előtt méltán kedvesek; tselekedje az örökké
való Böltsétség, a' kinek tiszteletére vagyon ezen
Templom szenteltetve, hogy Felfégednek nyisson utat
ama Templomra, a' mellynek itten a' miénk tsak

...a mindennapi, hogy
méltók lehessünk Felfégednek bódog uralkodására,
és ebben a' Templomban ekképpen énekelhessünk:
Úr Isten! dicsérünk téged. "

A' Mágnes' munkájáról.

A' Strafsburgi Ujságban a' 29-dik szám alatt ez
olvastaték: „ Zimmermann Udvari Tanács-Ur Hanno-
„ verában, egy igen hasznos levelet íra a' mágneti-
„ zálásról az hármóniás Társaságnak, mellyben je-
„ lenté, hogy annak Tagjai közzé szívesen bé-vé-
„ tettetni. “ De a' nagy hírvű Zimmermann azt hazúg-
„ ságnak mondja lenni, és a' mágnetizálásról való ér-
„ telmét-is világosan ki-jelenti:

„ Én, ugy mond, sem a' hármóniás Társaságot
„ Strafsburgban, sem annak másutt valahol valami
„ Tagját nem esmérem, és soha leg kissebb kíván-
„ ságomat sem mutattam, hogy ezen Társasággal sze-
„ retnek esmerettséget vetni. Én nekem émelyeg
„ a' gyomrom az egész mágnessel bánó állapottól.
„ A' gyakorlási orvosi Tudományban minden el-rej-
„ tetett dologot szükség ugyan meg-visgálni, ha
„ csak leg kissebb útát mutathat-is arra, hogy hasz-
„ nos lehet. De ha ez a' léleknek tsendessége és a'
„ vérnek fel-háborodása nélkül meg nem eshetik, és
„ ha egyszersmind a' babonás vélekedés és *fanatismus*,
„ ha a' meg-vesztegető és gyűlölséges indulatok el-
„ gyitik belé magokat, nem közelitek én az olyan
„ dologhoz. A' melly kevésé ötlött tehát eszembe,
„ hogy a' *Magnetismus*' kedvéért *Fränkfurt*-ba vagy
„ *Strafsburg*-ba menjek; szinte olly kevésé gondoltam-
„ meg, hogy a' *hármóniás Társaság*-hoz, vagy másúvá
„ valahová annak vagy egy Tagjához irjak, és csak

„ annyi hajlandóságom vagyon az ezen mágnefes Tár-
„ faságba való bé-avattatásra, mint a' *Samanek'* Tár-
„ faságába való fel-vétettetére Sibériában.

Külömb különb-féle Jegyzések.

Már fokban nagy haszonnal tapasztalták, hogy a' fejer bors a' gyomrot erősíti, és a' roszsz emésztés, ételbeli kívánságnak el-vesztése, szél és vizellet' égetése ellen fokban javallottak, kivált a' fokot ülőknek. Ezzel így szoktanak élni. Minden nap, leg alább minden másod napon eleintén 7. egész fejer bors szemet vésznek-bé vizben, vagy egy órával ebed előtt, vagy 2. órával ebed után. Mindenkor a' nagyobb szemeket kell választani, és 11, 13—15. — szemre - is fel lehet hágni. Ha szinte nem próbált volna is ezen orvosság, még-is minden attól való félelem nélkül lehetne vele élni, hogy ne talámtán forrófagot okoz és a' vért fel - hevíti. Ezt csak az apróra tört bors tselekeszi, ha ugyan az a' vérbe által mégyen; de az egész bors csak a' gyomorral és belekkel közli a' melegséget és azokat erősíti.

A' gyermekek' testi neveltetéseknek *Foucroy* szerint leg-nevezetesebb tzikkelyje az ujjanon született gyermek' testének hideg vízzel való meg-mosattatása. „ Így tselekedtem én az én gyermekeimmel, így szól továbbá, és kevés Anya vagyon, a' ki ha így tselekeszik gyermekével, el ne bámúljon annak szerentsés következésein. “

Némellykor a' geleszta a' belén által akarja magát rágni, melly iszonyú fájdalmat szokott okozni. Ezen munkájában szükség azt meg - háborítani

fok olajos meleg italnak italával. A' kő-olaj a' ge-
leisztának egészízen ellenére vagyon. És így egy
pár tseppet ejt az ember az italba, vagy pedig a'
gyomrát vele kívül meg-keni. Eleinten mikor észre
veszi az ember, leg-könnyebben ki kergetheti, ha
Rhabarbarával él, hogy a' belek jól meg-tisztúljanak.
Ezt tanítja mind az okosság, mind a' tapasztalás.

Ha az ember a' gyermekeknek szemeit meg-
akarja erőltetni, tsak jó, de ne savanyó borral mo-
sog ffa, mellyet egy néhány napok alatt mind unta-
lan szükség follytatni. Ezen eszköz a' nevezett ál-
lapotban a' nagy embereknek-is használ. Az égett
borral elegyített víz hasonlóképpen erősíti a' szem-
nek gyengeségét.

A' Kantsajtság ellen egy lárvát kell az ábráza-
ton viselni, melly által a' szemek kéntelenítettnek
egyenesen az előttök lévő lyukatskákon ki-nézni.
Ha tsak az egyik szem néz félre, az-is használ, ha
egy néhány hétig az egészséges szem bé-köttetik, hogy
a' kantsaj szem szokjon az előtte lévő dolgoknak e-
gyenes nézésére. Ezen eszközzel szükség mindjárt
eleinten élni.

A' hofzszú tapasztalás tanítja, hogy az egyenlő
nap' és éjjek' ideje' táján az idő leg-változóbb. És
így sem elébb sem későbben, hanem annak az idő-
nek előtte, vagy utánna egy néhány Héttel lehet ál-
hatatos időt várni. A' nap és éjj Tavaszszal egyen-
lő 22-dikén Mártziusnak, Őszszel pedig September-
nek 22-dikén.

A' fót minden ételben, ki vevén a' tejet, nagyon
lehet jóvasolni; mivel az az étkeknek emésztetését
fe-

regini. Ne rajnálja tehát senki a' hústól, a' ráktól, a' haltól a' főt. Ez által a' rossz bőfőgés meg-akadályoztatik, és sok betegségek meg-előztetnek.

Mikor a' Vadászfok a' mérges állatoktól meg-marratnak, a' febre puska port hintenek, és meg-gyújtják, 's minden más eszköz nélkül meg-gyógyulnak.

A' len-mag-olaj a' vér-köpés ellen igen hathatós szer. A' betegnek minden nap két teli kalánnal szoktak bé-adni. De előbb eret kell rajta vágatni. Egy nagy tekintetű Doktor ebben példát adott; a' ki ez által sok személyeket meg-gyógyított. Három, négy nap kell ezen orvossággal élni.

Ha a' fótos és motskos szemű gyermekeknek szemükbe meg-tört nád-mézet fujnak, el-olozlanak a' fótok. Ébből a' következik, hogy a' nád-méz a' rossz nedveffégnek meg-gyűlését el-olvasztja és el-szélelvti, ha hozzá érhet.

Mind azok, a' kiknek rövid nyakok vagyon, és ezért a' gutta-ütésre hajlandók, őrizték-meg magokat a' szoross nyakra-valóktól, ha kedves a' magok élete; mert a' főből való visszsa-folyása a' vérnek ezek által meg-gátoltatik. Azoknak-is szükség az ilyen nyakra-valóktól magokat meg-őrizni, a' kiknek rossz szemek, vagy nehéz lélekezések vagyon; a' kiknek nagyon kell beszélni és énekelni; a' kik olyan munkákat dólgoznak, a' melyekben nagyon kell lélekezni. A' gyermekek ezen nyakra-valók miatt idővel gyógyíthatatlan fő fájásba esnek.

Minél többet páráz-ki az emberi test, annál kevesebbet szív-bé. A' félelem és ijjedés meg-gátolják

ják a' bőrnek gőzölgését; azt tselekelzik, hogy a ragadó nyavalyák az ő párájok által az egészséges testbe által mennek. Ezen okból a' félelmes emberek inkább ki vagynak a' ragadó nyavalya' el-kapásának tétettelve, mint sem mások.

Vormátziában és az oda való Vidéken a' vén szőlő-tőbe ifjú szőlő-vefzfőt kezdettek óltani. És így éppen nem szükség ki áfni a' vén szőlő-tökét; mert ez által, ha a' gyökerébe ifjabbat ólt, négy esztendő nyér a' Vintzellér; mert az ilyen szőlő-tökék az oltásnak második esztendejében már teremnek. Az ilyen óltott szőlő-fák a' szőlőt 14. nappal elébb-is meg-érelík, mint sem szokás. Ez szerént a' rossz szőlő-tökéket-is meg-lehet jobbitani.

A' fenyő-fa' ágainak végső hegyeit ha meg-főzik, fog mosó víz helyet lehet vele élni. Ez a' fog-húsnak dagadásait meg-gyógyítja, és ha a' hús a' fogtól fel-válík, meg erősití. Ez által tehát a' fogok-is meg-erősítetnek. Ugyan ezen ítál a' vér-rothadás ellen-is hasznos.

Nagy Dobán lakott nagy érdemű, Köz-haszonra termett nébai Tek. WISKI PÁL Urnak igen ritka példájú kedves bites Párja, nébai Tek. BÍRÓ KRISTINA Aszszony meg-halálozván, ennek emlékezetére, jó Férjének kívánságára, ilyen Epitaphiumot készített hamarjában
T. T. Z. S. Úr.

K. Kérded: Mit zárt-itt-el a' Föld Sir halmában,
Vagy kit tart az Halál kemény Rabtságában,
F. BÍRÓ KRISTIN' Aszszony ide ki záratott,
Kiért fok Szemeknek zápora áradott,

E

E' minden Vértusnak volt rövid - Summája,
 Ezt ditsérte volt meg Bölts Salamon' szája.
 Ez a' Kárbunkulus, ez ama drága Kints,
 A' mellyhez hasonló ritka; sőt talám nints.
 Szorgalmatos Mártha volt ez életében;
 De kegyes Mária Halálra mentében.
 Mária volt; mert a' jobb Részt ő magának
 Választá, kész Lelkét adván Jéfusának.
 Okos Ábigail volt minden dolgában,
 Sok Férjfiat meg-dúlt értelmes vóltában.
 Tudott ez folytatni benn Gazd-aszfszonyfágot;
 És ollykor, ha kellett, künn-is Gazdafágot.
 Tiszta Szeretettel buzgott Istenéhez,
 Tökélletes Hívség volt benne Férjéhez.
 Lakozott Szívében az Úrnak félelme,
 Bóldogúlt Lelkének e' léven élélme.
 Nem ragadt volt Szive e' Világ' porához,
 Sőt ugyan repesett, 's vágyott Jéfusához,
 Kedveffire nézve kívánt volna élni;
 De jobbnak ítélte Jéfusát szemlélni.
 Van hát itt egy Féniks a' maga hamvában.
 Tekintetes Biró Kristina' Böltségében.
 DOBAI ISTVÁN volt elsőbb hites Párja;
 Majd Ifjabb WISKI PÁL ki most Sirbe zárja.
 Arany időt töltött mig véle lehetett;
 'S nyájas Beszédéből részt Férje vehetett.
 Ki Felféges TSÁSZÁR' Commissiójában
 Midőn fáradozna hiv Szólgálatjában
 Tásnádon; az alatt Nagy-Dobán Házában
 Jaj! szörnyű Kárt valla Párja' Halálában.
 Meg-jöve, mint Ráró, Kedden estve felé,
 Kedves Kristináját hát meg-hülve lelé.
 Jaj, jaj! im bokros jaj! fojtá-el PÁL' Szívét;
 Mert Halva találá véletlen egy Hivét!

Meg-hüle, és magát fel nem-is találá,

Szörnyű *Fátumát* tsak zokogva tsudálá.

BÍRÓ KRISTINÁNAK ha kérded idejét,

Hald-meg kevés számból álló esztendejét:

Harmintz nyóltz esztendők tsak élte³ folyáfa,

Ötöd-fél második Férjével lakáfa.

Tizen nyóltzad napján Böjt-elő-Havának,

Ezer hétszáz nyóltzvan hétben hogy szólánának,

Gyermek-ágyban sujjos nyavalyái között

Édes Jéhusához örömmel költözött.

Ez egy valóságos drága *Aszfzonyfág* volt, 's tükörül lehet másoknak a' Jóban. Tek. **WISKI PÁL** Úr Közép-szólnok, Kraszna és Kövárral egyesült Vármegyében, a' Föld - mérés dolgában *K. Commissarius* volt, 3. R. forint nap-bérrel, melly többre megy ezernél. Most pedig nagyobb hivatal várja vala; de Vég-bútsút véve minden földi Méltóságtól Felelége' Halála után harmad-fél hónappal.

A' Patzko *Ágoston* Úr Könyv-nyomtató Műhelyében találatbato Magyar - Könyvek áraikkal egyetemben.

	For.	Krajtzár.
1. Nemes Ember. 8-ad részben az árra	---	20.
2. Nemes <i>Aszfzony</i> . 8-ad részben	---	20.
3. Nemes <i>Urfi</i> . 8-ad részben	---	20.
4. Szent Ember. 8-ad részben	---	10.
5. Bölts Ember. 8-ad részben	---	10.
6. Téli éjtszakák. 8-ad részben	---	24.

Mind ezek a' Munkák a' Hazában esméretes emlékezetű *Faludi Ferentz* Urnak fordításai, mellyek közzül akár - mellyiket, akár-ki, vegye kezébe, mind szép dolgokat, mind fontos beszédet talál benne. A' Bölts emberben ugyan lehet némelly ma-

magokkal ellenkező mondások-at-is észre venni, melyeknek meg-jegyzését én a' fontos értelmű Olvasóknak ítéletekre bízom. A' *Téli ejtőszakák* együtt való beszélgetésben vagynak íratva. Ki-botsátotta Tisztelendő Révai Miklós Ur, vé-vén a' kéz-írást a' Szerzőnek holtá után Fő-Tisz-telendő Szili János Szombathelyi Püspök Urtól. A' Munka szép matériákból vagyon öszve-fzede-gettetve, mellyel akárki hasznoson és gyönyörű-ségesen töltheti idejét.

7. *Klimius Miklósnak föld alatt való útazása*, forditta-tott Deák nyelvből magyarra Györfy József Pro-kátor által nagy 8-ad részben — az árra: 1. for.

Már ez a' fordítás ésméretes a' Hazában, minden tud-hatja mit ér.

8. *Robinson* 8ad részben, fordította Gelei József Úr, 30. kr.

Ezt a' Munkát írta Campe Úr a' Gyermekeknek szá-mára Rómán formában. Kiváltképpen az enge-delmefféget és az Isteni gondviseelésben való bi-zodalmot tzelja e' munkának a' gyenge szívekbe bé-óltani, a' mellyből azonban sok más dölgo-kat-is tanulhatnak még a' korosabbak-is. Az édes Anyáknak ezen Munkát nagy árron-is meg-kellene venni, mint a' melly a' jó nevelésre gyö-nyörűséges utat mutat. — Ezen Rómánnak írá-sára e' szolgáltatott alkalmatosságot. Egy Skó-tziai-fi, *Selkirk Sándor* a' Kapitánnyával öszve-vefzvéen *Iuan Fernandez* Szigetében maradt egye-dül, hol a' ruhaja rólta le - szakadván, vad-kets-keknek bőreivel ruházta magát, mellyeket fut-tokban-is el-fogott, olly nagy gyorsasággal bírta.

Urtól.

Utóljára 1708-ban, midőn a' világot körül-hajókázó Rogers ezen Szigerthez érkezett volna, vele együtt vízfzajött Angliába.

Ezen *Selkirk Sándor* minden nyomorúságát szorgalmatosan fel-jegyzette. Ezen jegyzéseivel *Daniel Defoe*hoz menvén, kérte ezt a' Tudóst, hogy azokat szedje rendbe. De ez meg-tsalta ötöt; fok költeményekkel és körül-írással meg bővítette, és a' maga *Robinson Crusoe*jet a' valóságnak és költeménynek tárházából úgy szerkeztette össze. Ezen *Robinson Crusoe*ból készített osztán *Campe Úr* egy harmadikat, melly ez a' mi fordításunk.

Eszköz, a' melly által egy jó Törvény-Könyvre szert lehet tenni.

Semmi sem sértette mostanában olyan elevenben az Auszriai Törvény-tudókat, mint az ujj Törvénykönyvnek közönségesse való tétele. Innen Bétsben mindjárt pénnához nyúla ki-jövedele után egy értelmes kéz, és *Slendrián* nevezet alatt, ugyan tsak befizetett ezen ujj Törvényeknek. Ez az Író mikor ő Felsőge eleibe hivattatott volna, és ő Felsőge azt kérdezte volna tőle: hogy miért motskolná ő Felsőge' Törvény-könyvét? azt felelé: azért, hogy az emberi méltóságnak gyalázatjára vagyon — hát milyet kellene írni? kérdé tőlle indulatosan a' Monarkha. — „Ollyat, felele, a' mellyen semmit se lehetne gyalázni.” —

(A' többit máskor.)